

ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Συνοπτική παρουσίαση της γνωμοδότησης για την πρόταση οδηγίας σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου

(Το πλήρες κείμενο της παρούσας γνωμοδότησης είναι διαθέσιμο στην αγγλική, γαλλική και γερμανική γλώσσα στον δικτυακό τόπο του ΕΕΠΔ www.edps.europa.eu)

(2017/C 200/07)

Ο ΕΕΠΔ αναγνωρίζει τη σημασία της οικονομίας που βασίζεται στα δεδομένα για την ανάπτυξη της ΕΕ και την ανάδειξή της στο ψηφιακό περιβάλλον, όπως αναφέρεται στη στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά. Ο ΕΕΠΔ έχει επανειλημμένως ταχθεί υπέρ των συνεργιών και της συμπληρωματικότητας μεταξύ του δικαίου για την προστασία των καταναλωτών και του δικαίου για την προστασία των δεδομένων. Κατά συνέπεια, υποστηρίζει τον στόχο της πρότασης οδηγίας που υπέβαλε η Επιτροπή τον Δεκέμβριο του 2015 σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου, ο οποίος έγκειται στην ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών που υποχρεούνται να αποκαλύπτουν δεδομένα ως προϋπόθεση για την προμήθεια «ψηφιακών αγαθών».

Ωστόσο, μία πτυχή της πρότασης είναι προβληματική, καθώς η οδηγία θα εφαρμόζεται σε περιπτώσεις στις οποίες καταβάλλεται τίμημα για το ψηφιακό περιεχόμενο, αλλά επίσης και σε περιπτώσεις στις οποίες το ψηφιακό περιεχόμενο παρέχεται αντί μη χρηματικής αντιπαροχής με τη μορφή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή οποιωνδήποτε άλλων δεδομένων. Ο ΕΕΠΔ προειδοποιεί για τον κίνδυνο που ενέχει κάθε νέα διάταξη η οποία εισάγει την ιδέα ότι οι άνθρωποι μπορούν να πληρώνουν με τα δεδομένα τους με τον ίδιο τρόπο που πληρώνουν με χρήματα. Θεμελιώδη δικαιώματα όπως το δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν μπορούν να θεωρηθούν ως απλά συμφέροντα του καταναλωτή και τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν μπορούν να εξομοιωθούν με ένα κοινό εμπόρευμα.

Το πλαίσιο για την προστασία δεδομένων («ο ΓΚΠΔ») που εκδόθηκε πρόσφατα δεν έχει ακόμη τεθεί σε πλήρη εφαρμογή και η πρόταση για νέα νομοθεσία σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες βρίσκεται επί του παρόντος υπό συζήτηση. Ως εκ τούτου, η ΕΕ θα πρέπει να αποφεύγει κάθε νέα πρόταση που μπορεί να διαταράξει τη λεπτή ισορροπία που έχει επιτύχει ο νομοθέτης της ΕΕ σχετικά με τους κανόνες για την προστασία δεδομένων. Οι αλληλεπικαλυπτόμενες πρωτοβουλίες θα μπορούσαν ακούσια να θέσουν σε κίνδυνο τη συνοχή της ψηφιακής ενιαίας αγοράς, οδηγώντας σε κανονιστικό κατακερματισμό και ανασφάλεια δικαίου. Ο ΕΕΠΔ συνιστά η ΕΕ να εφαρμόσει τον ΓΚΠΔ ως μέσο για τη ρύθμιση της χρήσης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην ψηφιακή οικονομία.

Η έννοια των «δεδομένων ως αντιπαροχής» —για την οποία η πρόταση δεν παρέχει ορισμό— θα μπορούσε να προκαλέσει σύγχυση ως προς την ακριβή λειτουργία των δεδομένων σε μια δεδομένη συναλλαγή. Η έλλειψη σαφούς πληροφόρησης από τους προμηθευτές εν προκειμένω μπορεί να προσθέσει περαιτέρω δυσκολίες. Κατά συνέπεια, για την επίλυση του προβλήματος αυτού προτείνουμε να εξεταστεί η χρήση του ορισμού των υπηρεσιών βάσης της ΣΛΕΕ ή της διάταξης που χρησιμοποιείται από τον ΓΚΠΔ για τον ορισμό του εδαφικού πεδίου εφαρμογής του.

Η παρούσα γνωμοδότηση εξετάζει διάφορες πιθανές αλληλεπιδράσεις της πρότασης με τον ΓΚΠΔ.

Πρώτον, ο ευρύς ορισμός των «δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» στο πλαίσιο της νομοθεσίας για την προστασία δεδομένων μπορεί κάλλιστα να έχει ως αποτέλεσμα όλα τα δεδομένα που διέπονται από την πρόταση οδηγίας να θεωρηθούν «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» δυνάμει του ΓΚΠΔ.

Δεύτερον, οι αυστηρές προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να πραγματοποιείται επεξεργασία έχουν ήδη προβλεφθεί στον ΓΚΠΔ και δεν απαιτείται σχετική τροποποίηση ή προσθήκη στο πλαίσιο της πρότασης οδηγίας. Παρότι η πρόταση φαίνεται να θεωρεί νόμιμη τη χρήση δεδομένων ως αντιπαροχής, στον ΓΚΠΔ προβλέπεται, για παράδειγμα, μια νέα σειρά προϋποθέσεων προκειμένου να αξιολογείται η ισχύς της συγκατάθεσης και να διαπιστώνεται αν μπορεί να θεωρηθεί ότι η συγκατάθεση παρέχεται ελεύθερα στο πλαίσιο ψηφιακών συναλλαγών.

Τέλος, τα προτεινόμενα δικαιώματα που παρέχονται στους καταναλωτές να ανακτούν τα δεδομένα τους από τον προμηθευτή κατά την καταγγελία της σύμβασης και η υποχρέωση του προμηθευτή να μην κάνει χρήση των δεδομένων ενδέχεται να αλληλεπικαλύπτονται με τα δικαιώματα πρόσβασης και φορητότητας και με τις υποχρεώσεις του υπευθύνου επεξεργασίας των δεδομένων δυνάμει του ΓΚΠΔ. Αυτό μπορεί να προκαλέσει ακούσια σύγχυση όσον αφορά το εφαρμοστέο καθεστώς.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΟ

1.1. Το αίτημα του Συμβουλίου για γνωμοδότηση του ΕΕΠΔ

1. Στις 9 Δεκεμβρίου 2015 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε δύο νομοθετικές προτάσεις σχετικά με νέους συμβατικούς κανόνες για τις διαδικτυακές πωλήσεις. Οι προτεινόμενοι κανόνες για τις ψηφιακές συμβάσεις περιλαμβάνουν δύο σχέδια νομοθετικών πράξεων:
 - πρόταση οδηγίας σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου ⁽¹⁾.
 - πρόταση οδηγίας σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις διαδικτυακές πωλήσεις (ενσώματων) αγαθών ⁽²⁾.
2. Οι δύο προτάσεις πρέπει να εξεταστούν ως δέσμη με κοινούς στόχους, ο κυριότερος εκ των οποίων είναι η άρση των βασικών εμποδίων για το διασυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο στην ΕΕ ⁽³⁾. Όσον αφορά πιο συγκεκριμένα την πρόταση οδηγίας σχετικά με τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου στους καταναλωτές (εφεξής «η πρόταση οδηγίας»), στόχος της είναι να εξασφαλιστεί ένα ενιαίο σύνολο κανόνων που θα καλύπτει τόσο συμβάσεις για την πώληση και την ενοκίαση ψηφιακού περιεχομένου όσο και συμβάσεις για ψηφιακές υπηρεσίες ⁽⁴⁾. Κατά τον χρόνο έκδοσης της πρότασης οδηγίας, η Επιτροπή δεν ζήτησε τη γνώμη του ΕΕΠΔ.
3. Στις 21 Νοεμβρίου 2016, η Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (LIBE) εξέδωσε γνωμοδότηση σχετικά με την πρόταση οδηγίας ⁽⁵⁾. Η Επιτροπή εσωτερικής αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών (IMCO) και η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων (JURI) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εξέδωσαν κοινό σχέδιο έκθεσης σχετικά με την πρόταση οδηγίας στις 7 Νοεμβρίου 2016 ⁽⁶⁾.
4. Το Συμβούλιο συζητά επί του παρόντος την πρόταση οδηγίας στο πλαίσιο της ομάδας «Αστικές υποθέσεις» (ενοχικό δίκαιο). Στο πλαίσιο αυτό, στις 10 Ιανουαρίου του 2017, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνώμη του ΕΕΠΔ σχετικά με την πρόταση οδηγίας. Ο ΕΕΠΔ επικροτεί την πρωτοβουλία του Συμβουλίου να συμβουλευτεί τον ΕΕΠΔ σχετικά με τη σημαντική αυτή νομοθετική πράξη, η οποία εγείρει πολλά ζητήματα όσον αφορά το ενωσιακό δίκαιο για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η παρούσα γνωμοδότηση αποτελεί την απάντηση του ΕΕΠΔ στο αίτημα του Συμβουλίου.

1.2. Η πρόταση οδηγίας

5. Επί του παρόντος, η προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου σε επίπεδο ΕΕ ρυθμίζεται εν μέρει από την οδηγία για τα δικαιώματα των καταναλωτών ⁽⁷⁾, την οδηγία σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες ⁽⁸⁾ και την οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο ⁽⁹⁾. Η οδηγία για τις πωλήσεις καταναλωτικών αγαθών δεν έχει εφαρμογή, καθώς ο ορισμός των «καταναλωτικών αγαθών» στην εν λόγω οδηγία καλύπτει μόνο τα «ενσώματα κινητά πράγματα».
6. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν ήδη θεσπίσει ειδικούς κανόνες για το ψηφιακό περιεχόμενο, με αποτέλεσμα τη διαφοροποίηση του πεδίου εφαρμογής και του περιεχομένου των εθνικών κανόνων που διέπουν τις συμβάσεις αυτές ⁽¹⁰⁾. Ως εκ τούτου, η πρόταση οδηγίας αποσκοπεί στην παροχή εναρμονισμένης προστασίας στους καταναλωτές όσον αφορά το ψηφιακό περιεχόμενο. Στο πλαίσιο αυτό, η πρόταση οδηγίας προβλέπει μέγιστο επίπεδο εναρμόνισης.
7. Όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής της πρότασης οδηγίας, θα καλύπτει όχι μόνο ψηφιακά αγαθά (όπως κινηματογραφικές ταινίες ή μουσική, προγράμματα ηλεκτρονικού υπολογιστή, εφαρμογές φορητών συσκευών, ηλεκτρονικά βιβλία), αλλά επίσης ψηφιακές υπηρεσίες (όπως πλατφόρμες μέσων κοινωνικής δικτύωσης και υπηρεσίες νεφούπολογιστικής). Προκειμένου μια ψηφιακή σύμβαση να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της πρότασης οδηγίας, πρέπει είτε να προβλέπει τίμημα που καταβάλλεται από τον καταναλωτή, ή ο καταναλωτής πρέπει να «παρέχει ενεργά μη χρηματική αντιπαροχή υπό τη μορφή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή άλλων δεδομένων» ⁽¹¹⁾.

⁽¹⁾ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου, COM/2015/0634, Διατίθεται στη διεύθυνση <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?qid=1450431933547&uri=CELEX:52015PC0634>

⁽²⁾ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών, COM/2015/0635 τελικό.

⁽³⁾ Για περισσότερες πληροφορίες, βλέπε: http://ec.europa.eu/justice/contract/digital-contract-rules/index_en.htm

⁽⁴⁾ Στο πλαίσιο αυτό, είχε ήδη γίνει μια προσπάθεια από την Επιτροπή: βλέπε Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κοινού ευρωπαϊκού δικαίου των πωλήσεων, COM/2011/0635 τελικό. Η πρόταση αυτή εγκαταλείφθηκε από την Επιτροπή.

⁽⁵⁾ Διατίθεται στη διεύθυνση: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2F%2FEP%2F%2FNONSGML%2bCOMPARL%2bPE-582.370%2b03%2bDOC%2bPDF%2bV0%2F%2FEN>.

⁽⁶⁾ Διατίθεται στη διεύθυνση <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2F%2FEP%2F%2FNONSGML%2bCOMPARL%2bPE-592.444%2b01%2bDOC%2bPDF%2bV0%2F%2FEN>

⁽⁷⁾ Οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 64).

⁽⁸⁾ Οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 1993 σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές (ΕΕ L 95 της 21.4.1993, σ. 29).

⁽⁹⁾ Οδηγία 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο») (ΕΕ L 178 της 17.7.2000, σ. 1).

⁽¹⁰⁾ Βλέπε αιτιολογική έκθεση της πρότασης οδηγίας, σελίδα 3.

⁽¹¹⁾ Βλέπε άρθρο 13 παράγραφος 1 της πρότασης οδηγίας.

8. Η πρόταση οδηγίας θεσπίζει μια «ιεραρχία τρόπων επανόρθωσης» σε περίπτωση έλλειψης συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας που παρέχεται από τον πωλητή, και προβλέπει το δικαίωμα του καταναλωτή να ανακτήσει τα δεδομένα κατά την καταγγελία της σύμβασης «σε συνήθως χρησιμοποιούμενο μορφότυπο δεδομένων»⁽¹⁾. Η πρόταση οδηγίας επιβάλλει επίσης στους προμηθευτές την υποχρέωση να μην χρησιμοποιούν τα δεδομένα που παρέχονται ως αντιπαροχή μετά την καταγγελία της σύμβασης⁽²⁾.
9. Η πρόταση οδηγίας αναφέρεται στην έννοια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρεις περιπτώσεις:
- χρήση των δεδομένων (συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα) ως «μη χρηματικής αντιπαροχής»⁽³⁾.
 - αναφορά σε δεδομένα τα οποία «είναι απολύτως απαραίτητα για την εκτέλεση της σύμβασης»⁽⁴⁾.
 - αναφορά σε τυχόν άλλα δεδομένα «που παρήχθησαν ή δημιουργήθηκαν μέσω της χρήσης του ψηφιακού περιεχομένου από τον καταναλωτή»⁽⁵⁾.
10. Η αναφορά στην έννοια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δημιουργεί πιθανή αλληλεπίδραση μεταξύ της πρότασης οδηγίας και των κανόνων προστασίας των δεδομένων, όπως θεσπίζονται, μεταξύ άλλων, στην οδηγία για την προστασία των δεδομένων 95/46/ΕΚ⁽⁶⁾ και στον ΓΚΠΔ⁽⁷⁾. Επιπλέον, όπως αναφέρεται στην πρόταση οδηγίας, στόχος είναι η οδηγία να μην θίγει την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα⁽⁸⁾. Ως εκ τούτου, η παρούσα γνωμοδότηση θα εξετάσει την αλληλεπίδραση μεταξύ της πρότασης οδηγίας και του ισχύοντος και μελλοντικού πλαισίου της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων⁽⁹⁾.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

79. Ο ΕΕΠΔ επιδοκιμάζει την πρωτοβουλία της Επιτροπής, η οποία έχει ως στόχο την παροχή ευρείας προστασίας στους καταναλωτές στην ΕΕ, επεκτείνοντας την προστασία αυτή σε «ψηφιακά αγαθά» και συμπεριλαμβάνοντας τις περιπτώσεις στις οποίες οι καταναλωτές δεν καταβάλλουν χρηματικό τίμημα.
80. Ο ΕΕΠΔ αναγνωρίζει τη σημασία της ύπαρξης σαφών και επικαιροποιημένων κανόνων που μπορούν να συνοδεύουν και να ενισχύουν την ανάπτυξη της ψηφιακής οικονομίας. Εν προκειμένω, ο ΕΕΠΔ συνεχίζει να παρακολουθεί ενεργά τις πρωτοβουλίες της Επιτροπής σχετικά με την ψηφιακή ενιαία αγορά, καθώς η σημασία των δεδομένων ως πηγής ανάπτυξης και καινοτομίας βρίσκεται στον πυρήνα των εν λόγω πρωτοβουλιών.
81. Στο πλαίσιο αυτό, επιδοκιμάζουμε την πρωτοβουλία του Συμβουλίου να ζητήσει τη γνωμοδότηση του ΕΕΠΔ. Η γνωμοδότηση αυτή παρέχει στον ΕΕΠΔ την ευκαιρία να απευθύνει διάφορες συστάσεις και μηνύματα προς τους νομοθέτες κατά την ανάλυση της πρότασης που υποβλήθηκε στον ΕΕΠΔ.
82. Όσον αφορά την αλληλεπίδραση της πρότασης οδηγίας με το δίκαιο για την προστασία των δεδομένων:
- η πρόταση οδηγίας εγείρει σειρά ζητημάτων καθώς τα δεδομένα αυτά συνδέονται με τα θεμελιώδη δικαιώματα και λόγω της ειδικής προστασίας που χορηγείται στα δεδομένα αυτά δυνάμει του πλαισίου της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων.
 - η πρόταση οδηγίας θα πρέπει να αποφύγει να περιλαμβάνει διατάξεις οι οποίες μπορεί να επηρεάζουν το πλαίσιο προστασίας δεδομένων, καθώς η πρόταση οδηγίας βασίζεται στο άρθρο 114 της ΣΛΕΕ, το οποίο δεν αποτελεί πλέον την κατάλληλη βάση για τη ρύθμιση της επεξεργασίας δεδομένων.
 - σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει η πρόταση οδηγίας να διαταράξει την ισορροπία που έχει εξασφαλιστεί στο πλαίσιο του ΓΚΠΔ όσον αφορά τις περιστάσεις υπό τις οποίες μπορεί να πραγματοποιείται επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην ψηφιακή αγορά.

⁽¹⁾ Βλέπε άρθρο 13 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της πρότασης οδηγίας.

⁽²⁾ Βλέπε άρθρο 13 παράγραφος 2 στοιχείο β) της πρότασης οδηγίας.

⁽³⁾ Βλέπε άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 4, άρθρο 13 παράγραφος 2 στοιχείο β), άρθρο 15 παράγραφος 2 στοιχείο γ) και άρθρο 16 παράγραφος 4 στοιχείο α) της πρότασης οδηγίας.

⁽⁴⁾ Βλέπε άρθρο 3 παράγραφος 4 της πρότασης οδηγίας.

⁽⁵⁾ Άρθρο 13 παράγραφος 2 στοιχείο β) και άρθρο 16 παράγραφος 4 στοιχείο β) της πρότασης οδηγίας.

⁽⁶⁾ Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31).

⁽⁷⁾ κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

⁽⁸⁾ Άρθρο 3 παράγραφος 8 της πρότασης οδηγίας.

⁽⁹⁾ Επί του παρόντος, στο πλαίσιο της ανάλυσης της πρότασης οδηγίας, τα κύρια εφαρμοστέα κείμενα είναι η οδηγία 95/46/ΕΚ η οποία θα καταργηθεί και θα αντικατασταθεί από τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και η οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37) (ονομάζεται επίσης «οδηγία e-Privacy»). Η οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες θα πρέπει να καταργηθεί από την πρόσφατη πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και την κατάργηση της οδηγίας 2002/58/ΕΚ, COM(2017) 10 final, της 10ης Ιανουαρίου 2017 (κανονισμός για την ιδιωτική ζωή και τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες).

83. Όσον αφορά τη χρήση δεδομένων ως αντιπαροχής:

- ο ΕΕΠΔ θεωρεί ότι θα πρέπει να αποφευχθεί ο όρος «δεδομένα ως αντιπαροχή»·
- για τον σκοπό αυτό ο ΕΕΠΔ προτείνει εναλλακτικές λύσεις:
 - ενδέχεται να είναι σκόπιμο να χρησιμοποιηθεί η έννοια των «υπηρεσιών» στο δίκαιο της ΕΕ όταν εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο μπορούν να συμπεριληφθούν υπηρεσίες σε περιπτώσεις στις οποίες δεν καταβάλλεται τίμημα·
 - θα μπορούσε επίσης να είναι χρήσιμο να ληφθεί υπόψη το πεδίο εφαρμογής του ΓΚΠΔ, το οποίο καλύπτει την παροχή αγαθών και υπηρεσιών ανεξάρτητα από το αν απαιτείται πληρωμή.

84. Όσον αφορά την αλληλεπίδραση της πρότασης οδηγίας με τον ΓΚΠΔ:

- λαμβανομένου υπόψη του ευρύ ορισμού των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, είναι πιθανό όλα σχεδόν τα δεδομένα που παρέχονται από τον καταναλωτή στον πάροχο του ψηφιακού περιεχομένου να θεωρούνται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα·
- ο ΕΕΠΔ συνιστά να αποφευχθεί η αναφορά σε δεδομένα που παρέχονται (ενεργά) από τον καταναλωτή, διότι αυτό αντιβαίνει στους ισχύοντες και τους μελλοντικούς κανόνες για την προστασία των δεδομένων·
- η πρόταση οδηγίας θα πρέπει επίσης να αναφέρει ρητά ότι τα δεδομένα που υποβάλλονται σε επεξεργασία από τους προμηθευτές χρησιμοποιούνται μόνον εφόσον αυτό συνάδει με το πλαίσιο της ΕΕ για την προστασία δεδομένων, συμπεριλαμβανομένου του ΓΚΠΔ και της νομοθεσίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες·
- ο ΕΕΠΔ συνιστά τα άρθρα 13 και 16 της πρότασης οδηγίας να παραπέμπουν στον ΓΚΠΔ όσον αφορά το δικαίωμα διαγραφής και το δικαίωμα πρόσβασης στα δεδομένα, εφόσον πρόκειται για δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Στην περίπτωση που υποβάλλονται σε επεξεργασία δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα («άλλα δεδομένα»), ο ΕΕΠΔ συνιστά να εναρμονιστούν οι διατάξεις των άρθρων 13 και 16 με το καθεστώς που προβλέπεται στον ΓΚΠΔ για λόγους συνέπειας.

Βρυξέλλες, 14 Μαρτίου 2017.

Giovanni BUTTARELLI

Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων
